

Tuto otázku již před více jak deseti roky pokládala redakce časopisu Národní myšlenka tehdejším zástupcům či představitelům nacionálních snah v České republice. Z jejich obsáhlých odpovědí, tištěných na pokračování mezi lety 2003 až 2005, vyjímáme několik charakteristických ukázek.

Za posledních deset let se mnozí jednotlivci a organizace stále znovu neúspěšně pokoušejí různorodými postupy získat pozornost a přízeň veřejnosti. V drtivé většině případů [přitom] produkují klasický nacionalismus z 19. a počátku 20. století, (...) zatím [proto] nejsme nikterak prospěšní, hovoříme jazykem, kterému lidé nerozumějí, a také nejsme schopni námi propagované hodnoty zprostředkovat akceptovatelným způsobem. Jako mnohem účinnější než vznešené myšlenky z tisíců článků a projevů se ukazuje každodenní čestný a opravdový život nacionalisty, který svému okolí může dokázat (když nic jiného), že naše myšlenky nejsou nerealizovatelné. Osobně se domnívám, že pokud nepochopíme, že největším problémem hnutí nejsou osobní různice, nedostatek času, vůle či prostředků, ale stále větší objektivní neschopnost konkurence „nemoderních“ hodnot nacionalismu s vysoce egoistickou společností založenou na vypjatém individualismu (prakticky opačném protipólu mírně kolektivistického nacionalismu), pak ani za dalších deset let nebudeme dále než dnes. (...) Nelze zároveň přitakávat heslům současnosti „žijeme jen jednou“ nebo „hlavní je si užívat“, které ovládají společenský, ale stále více i rodinný a partnerský život a zároveň mluvit o národní solidaritě, odpovědnosti jedince za národní společenství, vyžadovat mravní kvality a značnou spoluúčasť jedince na národním životě.

Jaroslav Janovec, Společnost pro obranu národních hodnot (NM 3/2003, str. 8).

Vyleze-li trpaslík na záda trpaslíkovi, objektivně měřeno: nejedná se o obra, nýbrž dva trpaslíky sedící na sobě! Prof. I. Sviták, 1991. Nebývá zvykem začínat stať na téma národní pravice citátem marxistického filozofa, apoštola hnutí zvaného Nová levice. Přesto mě tento

citát vždy napadne, sleduji-li výstupy integračních snah národní pravice. (...) Trvám na tezi, že konstruování stran národní pravice se [vždy] ze značné části chopí lidé či spíše jedinci, o kterých lze říci toliko: chtějí řídit stát a horko těžko jsou schopni řídit lokální filiálku pošty! (...) Nedávno jsem objevil v jednom periodiku rozhovor s excelentním ekonomem, Čechoameričanem prof. Ing. Dr. M. Zeleným. Doporučil bych všem „nacionalistům“ (a je vcelku lhostejno, zda kavárenským, uličním, teoretizujícím nebo jenom exhibujícím) nastudovat jeho „17 kroků z krize“ uveřejněných v časopise *Ekonom* 36/1999. Bude-li reflexe z této materie správně uchopena včetně osobnosti pana profesora, je jistá šance. Chytrému napověz, hloupého nech osudu! (...) Snad architektům českého národního aktivismu [také] neuniklo poselství M. Dolejšího pro tento kontext: Nacionalismus je vhodný pro velké národy, malé národy lépe uplatní vlastenectví! (...) Nevěřím, že máme na projekty typu SNS, LPR (Polsko), NA (Itálie), Svobodní (Rakousko). Proč? O tom jsou předchozí řádky!

Jaroslav Vrána, o. s. Jednota národa (NM 4/2003, str. 6).

Pokračování příště. Případné reakce (nejen) citovaných jsou vítány!